

V rámci 17.ročníka cezhraničného festivalu Letí pieseň z pier na pery predstavia o. z. RODON projekt o tradičnej ľudovej kultúre. (Viac v článku na 6.strane.)

Starostka Z. Kaštanová k Mesiacu úcty k starším Seniori sú súčasťou obce

Vážení seniori! Každý máme svoju knihu spomienok, ale tiež každý máme svoje čisté stránky, ktoré ešte musíme popísať. Nemalo by nám byť jedno, ako ich zaplníme a to bez ohľadu na vek. Chcela by som teraz vysloviť želanie, aby vaše ďalšie stránky boli popísané radosťou a spokojnosťou. Čo k tomu vlastne treba?

Z našej strany určite úctu, ktorá vám patrí a vytvorenie podmienok pre kvalitný a dôstojný život. Z vašej strany snahu vyplniť si dni tým, čo vám dá pocit, že aj jeseň života vie byť zmysluplná a veselá. Som presvedčená, že Tretí vek netreba brať ako chorobu, ale ako neodlučiteľnú súčasť našej existencie. Aj v tejto etape života sa dá viesť plnohodnotný život. Ste súčasťou našej obce, tvoríte jej komunitu. Som rada, že sa v priebehu roka môžem s vami stretávať pri rôznych príležitostiach. Stretnutí je skutočne dosť a ja sa medzi vami vždy veľmi dobre cítim. Trochu zabudnem na svoj neustály pracovný zhon, a viac sa zahľadím do hĺbky života, pretože vo vás tá hĺbka je. Dal vám ju čas a prežitie roky. Obdivujem tých z vás, ktorí ste otvorení pre nové veci, hľadáte spoločnosť ľudí, aktívne vyplňate svoj voľný čas. Zato si zaslúžite uznanie. Možnosť, ako prejavíť niekomu uznanie je veľmi veľa a ja som si vybrala možnosť pozdraviť vás prostredníctvom našich Klenovských novín pri príležitosti mesiaca venovaného seniorom. Lebo bez vás by naša obec nebola tým, čím je teraz. Dali ste jej svoje najproduktívnejšie roky. Mnohí ste stáli pri zrode Slovenky (neskôr Zornice), pred očami vám rástli nové bytovky na sídlisku i na námestí, v ktorých niektorí nachádzali svoj domov, pomáhali ste pri rozrastaní obce o nové školy, boli ste pri zakladaní a zveľaďovaní roľníckeho družstva, pomáhali ste pri stavaní hotelu Vepor, kultúrneho domu, starého či nového, kúpaliska... Budovali ste si vlastné domy, chalupy, záhrady... A tak, ako sa menila naša obec, menili ste sa aj vy s ňou. Veru, čas je neúprosný, darmo ho chceme chytiť za ruku, aby na chvíľu spomalil. Detstvu dáva veselosť, mladosti ideály a keď sa život zaplní rokmi, dáva človeku hĺbku spomienok a široké srdce. Ja verím, vážení seniori, že široké srdce nechýba nikomu z vás. A hoci váš krok už nie je taký rezký ako za mlada, máte svoje osobné záľuby. Niektorí trávia mnoho času na záhradke, iný zas v úlohe športového fanúšika chodia povzbudzovať klenovských hráčov na futbalový štadión, mnohí sa každý deň tešia na obľúbený seriál, stretávajú sa v klube dôchodcov, dámy sa venujú ručným prácam, páni si spolu zahrajú karty a preberajú politiku. Spolu si zaspievate, zájdete na výlety, uvaríte spoločný guláš a pri tom všetkom s vašimi blízkymi sledujete aj dianie v našej obci, ktorej ste súčasťou. A ja tu musím znovu zopakovať: bez vás by naša obec nebola tým, čím je teraz. Za to vám patrí moje úprimné poďakovanie.

Dnes vám chcem poďakovať za všetko, čo ste odovzdali životu, práci, rodinám a našej obci. Prajem vám radosť z drobných maličkostí nasledujúcich dní, mesiacov a rokov. Prajem vám otvorenosť pre nové stretnutia s ľuďmi, zdravie a veľa šťastných chvíľ v kruhu vašich rodín a priateľov. Na záver chcem zablahoželať všetkým jubilantom, ktorí sa v tomto roku dožili okrúhleho životného jubilea.

Milí jubilanti,

prajem vám dobrú náladu, pretože s ňou je život veselší,
prajem vám šťastie, pretože s ním je život ľahší,
prajem vám peniaze, pretože s nimi sa dá život viac užívať,
prajem vám zdravie, pretože bez neho tie tri predchádzajúce prania nestoja za nič...

Zlata Kaštanová, starostka obce

Pastierska sezóna ukončená Mitrovanie 2017

Slovenské mitrovanie prilákalo do obce Veľké Teriakovce tisícky návštevníkov, hoci mu počasie neprialo tak ako po minulé roky. V sobotu 21. októbra bola na Salaši pod Maginhradom ukončená pastierska sezóna. Nechýbali ukážky prác na salaši, baranie špeciality, kultúrny program a viacero sprievodných aktivít.

Valaské hody nazývané mitrovanie sa viažu k 26. októbru, na svätého Demetera alebo Mitra. Ide o starý zvyk spojený s ukončením pastierskej sezóny, kedy sa bačovia a valasi vracali do dedín vo sviatočných šatách a v kostole obetovali syr a oštiepky. Potom nasledovalo vyúčtovanie sa s majiteľmi oviec a spoločná hostina, ktorej neodmysliteľnou súčasťou bola hudba, tanec a spev. Podobne to prebiehalo aj v sobotu 21. októbra na Salaši pod Maginhradom vo Veľkých Teriakovciach.

Ukážky prác na salaši

Význam pastierstva a všestranné využitie oviec priblížili návštevníkom ukážky strihania oviec, spracovania ich mlieka v podobe syra, bryndze, pareníc či žinčice, ako aj ukážka spracovania ovčej vlny spriadaním. V rámci súťaže vo varení baraních špecialít prebiehala ukážka spracovania a neskôr aj ochutnávka jahňacieho mäsa na rôzne spôsoby. Novinkou bola škola varenia v podaní talianskeho kuchára, ktorý pripravoval jahňacie ražniči priamo pred očami divákov.

Remeselný a farmársky jarmok

S pastierstvom súviseli aj ďalšie remeslá ako napríklad výroba dreveného bačovského riadu, pletenie pastierskych bičov či výroba pastierskych káps. Okrem nich boli na jarmoku zastúpené aj ďalšie remeselné výrobky, včelárske produkty, mliečne i mäsové výrobky.

Pastierstvo v rozprávke

V neďalekom vodnom mlyne sa udomácnila dvojica veselých valachov Matko a Kubko zo známej slovenskej rozprávky Pásli ovce valasi, ktorú si mohli maľovať veľkí návštevníci pri-

pomenúť formou premietania alebo prostredníctvom výstavy. V nej mohli vidieť predmety súvisiace s pastierstvom tak, ako boli zobrazené v rozprávke i tak, ako vyzerajú v skutočnosti.

Špeciality z baraniny

Na svoje si prišli aj milovníci tradičného i netradičného jedla z baraniny. Porota hodnotila nielen vzhľad, chuť, vôňu a konzistenciu, ale aj servírovanie jedla. Spomedzi šiestich súťažných družstiev Cenu kuchára získalo družstvo MIGI TEAM, ktoré pripravilo baraní guláš s fazuľou v bochníku. Cenu za tradičnú špecialitu získal Mikroregión Rimava a Rimavica za varenú baraninu a Cenu za netradičnú špecialitu si odnieslo družstvo ZRPŠ, ktoré pripravilo španielsku paellu.

Už je Mitra aj po Mitre...

Takmer na každom kroku bolo možné vidieť a počuť hudbu, tance a piesne valaskej kultúry. Pódium pri Pastierni patrilo v poobedňajších hodinách malým tanečníkom z detských folklórnych súborov Lieskovček a Podkovička z Rimavskej Soboty, ale aj folklórnym súborom Rimavan z Rimavskej Soboty a Vepor z Klenovca. Pastiersku náladu navodili aj fujaristi a heligonkári z rôznych kútov regiónu Gemer-Malohont, Mužská spevácka skupina FS Vepor a Mužská spevácka skupina Dubina z Rožňavy, ktorí sa predstavili aj v hlavnom programe. O nezabudnuteľný zážitok sa postaral aj folklórny súbor Očovan z Očovej. Bodku za programom dali partie bačov a valachov prichádzajúce na pódium, ktoré sa symbolicky vyúčtovali s majiteľom oviec a fakľovým sprievodom spoločne vypravdali návštevníkov podujatia. Celým programom sprevádzal Marián Čupka a jednotlivé časti programu dopĺňal salvami z historických zbraní Hornoliptovský kurucký regiment.

Poďakovanie

Aj napriek nepriazni počasia sa nám vďaka dvom stovkám účinkujúcich a remeselníkov podarilo priblížiť návštevníkom podujatia význam (Pokračovanie na 2. strane)

Na tohtoročnom Mitrovaní vystúpil aj náš folklórny súbor Vepor.

Pastierska sezóna ukončená Mitrovanie 2017

(Dokončenie z 1. strany)

ovčiarstva ako špecifickej súčasti tradičnej ľudovej kultúry a zvyky s ním spojené. O prípravu a priebeh podujatia sa staralo viac ako 30 dobrovoľníkov z rôznych obcí a miest nášho regiónu, ktorým ďakujeme za ich ochotu, čas a pomoc pri zachovávaní tradícií a šírení dobrého mena regiónu.

Organizátormi podujatia boli Miestna akčná skupina MALOHONT, Salaš pod Maginhradom

Veľké Teriakovce a Gemersko-malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobote. Odborným garantom podujatia bola Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, Banskobystrický samosprávny kraj a obec Veľké Teriakovce.

Miroslava Vargová manažérka MAS MALOHONT

Obec síce malá, ale šikovných detí veľmi veľa

Jeseň. Jedno z najkrajších ročných období, kedy pani Príroda hýri všetkými farbami, ktoré vedia pohľadiť, upokojiť telo, dušu i myseľ. Ale aj čas, kedy už vyučovací proces v školách pracuje na plné obrátky. Nie je to inak ani v našej základnej škole.

Zabehli sme sa do plnenia školských povinností, ale nezabúdame, aké je veľmi dôležité pre mladého človeka, keď sa môže rozvíjať a realizovať aj v rôznych iných oblastiach, kde prezentuje svoj talent, kreativitu, šikovnosť, zručnosť, alebo sa obohatiť novými poznatkami, či vyjadriť súcit s inými ľuďmi.

Mesiac september sme odštartovali dobrovoľnou verejnou finančnou zbierkou Biela pastelka, ktorá symbolizuje spolupatričnosť s ľuďmi, ktorí potrebujú pomoc a vychováva človeka, aby nebol ľahostajný k problémom a starostiam iných ľudí. Vyzbieraná suma 131,94€ putovala do Únie nevidiacich a slabozrakých na Slovensku. Na našej škole máme rozbehnuté projekty Spoznaj svoj región a Spoznaj svoj kraj. Ale tentokrát sa vybrali žiaci za krásami severného Slovenska vo vlastivedno-prírodovednej exkurzii, kde navštívili chladnú Demänovskú jaskyňu Slobody, plavili sa po Liptovskej Mare a navštívili skanzen Liptovskej dediny v Pribyline. Južnú časť Slovenska navštívili v októbri, kde si pozreli Atlantis Levice a Energoland v Močovciach.

Viesť žiakov k hlbšiemu poznávaniu slovenskej literatúry, podnietiť ich k hľadaniu a objavovaniu krásy umeleckého slova a tým aj rodnej reči, je naša ďalšia úloha. Výborní recitátori nás reprezentovali v prednese slovenskej rozprávky v Drienčanoch na súťaži Zlatá podkova, zlaté pero a zlatý vlas a v umeleckom prednese pôvodnej slovenskej prózy Timravina studnička. Autorská literárna súťaž Dobšinského rozprávkový Gemer dáva možnosť rozvíjať svoj pisateľský talent u žiakov všetkých vekových kategórií. Ani táto súťaž neostala bez povšimnutia. Nezabúdame ani na výchovu žiakov o dodržiavaní bezpečnosti na cestách. Preto tretiaci a štvrtiaci navštívili dopravné ihrisko v Hnúšti. Žiaci si pod dozorom členov Obcejnej polície v Klenovci precvičovali správnu jazdu na bicykli s rešpektovaním dopravných značiek a predpisov.

V septembri sme odštartovali pre nás štvrtý

ročník kampane pod názvom Športom pre červené stužky v rámci celoslovenského projektu Červené stužky. Červené stužky sú symbolom 1. decembra - Svetového dňa boja proti AIDS. Vychádzka na Hôru a súťaž, do ktorej sme sa zapojili turnajom vo vybíjanej s najväčším počtom žiakov a zamestnancov nás nielen zabavila, ale aj scelila ako jeden veľký tím.

Nemôžem nespomenúť výbornú spoluprácu s našimi folklórnymi súbormi Zornička a Mladost. Vychovávajú mladých ľudí k uchovávaniu nášho kultúrneho dedičstva. Svoj talent nám ukázali aj pri príprave kultúrneho programu pri príležitosti okresného plenárneho zasadnutia riaditeľov škôl a školských zariadení okresu Rimavská Sobota.

Október je už tradične Mesiacom úcty voči starším, ale možno niektorí neviete, že je aj medzinárodným Mesiacom školských knižníc. V našej škole sme rozbehli nový projekt Spoznaj osobnosti nášho regiónu. V rámci tohto projektu prijala pozvanie do našej novovytvorenej školskej knižnice, ktorá hýri farbami, pútavými projektmi, fotografiami spisovateľov, ale aj literárnymi prácami našich žiakov, vybavená pohodlnými sedačkami a prenosnými písacími stolíkmi, známa slovenská spisovateľka a rodáčka Eva Biela Brndiarová. Beseda bola veľmi zaujímavá, pútavá a určite veľmi inšpiratívna. Rodáčka z našej obce si zaspomínala na časy v školskej lavici, na svojich učiteľov, ktorí jej zanechali v srdci množstvo krásnych školských spomienok. Veľmi ochotne zodpovedala celému publiku na všetky zvedavé otázky. Priateľská atmosféra umocnená čítaním ukážky, búrlivým potleskom, slušným správaním či zamyslením sa nad životom, bola nesmiernou inšpiráciou pre žiakov, pretože aj medzi našimi žiakmi je množstvo talentov na písanie, ale aj povzbudením do čítania. Do školskej knižnice boli pozvaní aj naši najmenší na Čaj o jednej. Po prečítaní krátkej poviedky a zodpovedaní otázok si žiaci vybrali knihu, s ktorou poputovali domov.

Tento školský rok sme sa opäť zapojili do československého projektu Záložka do knihy spája školy, ktorý sa niesol pod názvom Tajuplný svet knižných hrdinov. Projekt organizuje Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave v spolupráci s Knižnicou Jiřího Mahena v Brne na podporu

čítania. Žiaci vytvorili veľmi krásne a pútavé záložky, plné fantázie, radosti, vtipu a kreativity na hodinách výtvarnej výchovy, literatúry a krúžkov. Záložky na výmenu putovali do Spojenej školy v Piešťanoch. Naše vyhodnotenie projektu bolo vybrané medzi úspešné a môžete si ho pozrieť na www.spgk.sk. Počas Mesiaca školských knižníc žiaci trávili hodiny literatúry v knižnici, kde si vybrali knihu sebe blízku a čítali ju. Desiat minút pred koncom hodiny predstavil každý žiak svoju knihu spolužiakom. Z knižnice žiaci odchádzali s dobrým pocitom a s knihou v ruke. Na konci kalendárneho roka budú všetci svoju knihu po prečítaní prezentovať pred celou triedou.

Nezabúdame ani na výchovu mladého človeka k zdravému životnému štýlu. K tomu nesporne patrí zdravá výživa. V rámci projektu Hovorme o jedle sme na našej škole realizovali Týždeň zdravej výživy. Realizovali sme rôzne aktivity po jednotlivých triedach, no aj pre všetkých žiakov našej školy. Žiaci tak mali možnosť ochutnať „jednohubky“ z ovocia, zdravé nátierky, cereálne výrobky s medom, piť nesladený čaj, ale aj zdravú vodu z vodovodu. Mohli sa zapojiť do výtvarnej súťaže, alebo pobesedovať s učiteľmi na tému „Zdravá výživa“. Každý deň bola v školskom rozhlase odprednášaná denná téma zameraná na zdravé potraviny a dobré stravovacie návyky, ktoré by sa postupne mali stať súčasťou ich zdravého životného štýlu.

Všetky aktivity, ktoré naša škola organizuje, či už ich prípravu alebo samotnú realizáciu nájdete na našej webovej stránke a pokochať sa môžete vo fotoalbume, kde je všetko zdokumentované.

Záverom by som chcela poďakovanie vyjadriť všetkým, ktorí sa podieľajú na výchove našich detí: učiteľom za ich trpezlivosť a kreativitu, rodičom, ktorí svoje deti podporujú v rôznych aktivitách, ktoré naša škola organizuje, starým rodičom, ktorí im pomáhajú, vedúcim folklórnych súborov za výbornú spoluprácu, ale poďakovanie patrí samozrejme i žiakom, ktorí reprezentujú našu školu či už v obci, ale aj mimo nej, aj v tých najmenších aktivitách. Skutočne nájdete v našej škole veľmi veľa šikovných detí.

Ďakujem v mene vedenia základnej školy.

Anna Rudová

Jeseň plná farieb v našej „špecke“

Nový školský rok je už v plnom prúde, začiatkový stres opadol a život v našej škole sa dostáva do zabehaných kolají. Ako sme už zvyknutí, stále sa u nás niečo deje, nuda nám nehrozí. Tohtoročná jeseň je jedinečná, krásna, plná príjemných slnečných a farebných dní a my sa snažíme, aby také dni boli aj v škole.

Hneď v septembri sme využili slniečko a vybrali sme sa na environmentálnu vychádzku, v rámci ktorej sme si pripomenuli znaky prírody na jeseň, diskutovali sme na tému ochrana životného prostredia, ako sa staráme o to, aby bola naša príroda krajšia a čistejšia, ako ju môžeme chrániť a ako závisí náš život od zdravého životného prostredia. Na spostenie nášho jesenného dňa žiaci I. stupňa zhotovili rôzne farebné šarkany, ktoré si potom púšťali na vychádzke v okolí našej školy. Vyučovanie v prírode sme realizovali aj v rámci didaktických hier a jesenného účelového cvičenia. Žiaci plnili úlohy zo zdravotnej oblasti (prvá pomoc), z dopravnej oblasti, požiarnej a športovej oblasti. No a jesenná príroda nám ponúka veľké množstvo rôznych zaujímavých plodov na tvorenie a hranie sa, čo sme aj využili. Svedčia o tom naše nástenky v triedach. Svoje výtvory sme mali možnosť ukázať aj v obci na výstavke tekvicových strážidielok. Ani v ŠKD nezháľali. Spolu s deťmi sa jedno slnečné jesenné popoludnie vybrali do prírody v našom okolí. Vychádzka bola zameraná na poznávanie listnatých a ihličnatých stromov.

Zaoberali sme sa aj vážnejšími témami. V septembri sme si pripomenuli obeť holokaustu a rasovo motivované násilie. Tento pamätný deň je smutnou spomienkou na priateľa Židovského kódexu vládou Slovenského štátu 9. septembra 1941. So žiakmi 2. stupňa sme si tento deň pripomenuli besedou v triedach, a aby sme im čo najvernejšie priblížili nezmyselné vražďovanie Židov, spolu so žiakmi sme si pozreli film „Chlapec v pruhovanom pyžame“, ktorý je zasadený do prostredia 2. svetovej vojny a do koncentračného tábora v Osvienčime. Príbeh je plný emócií hlavne preto, že hlavnými postavami sú dve deti, ktorých priateľstvo privedie do nešťastia. Tento film priblíži divákovi holokaust, krutú minulosť, ktorú nemôžeme len tak pochovať.

V októbri sme si pripomenuli Európsky deň boja proti obchodovaniu s ľuďmi. Aby žiaci lepšie pochopili podstatu obchodovania s ľuďmi, prečítali sme si príbeh o Danke, ktorú oklamal jej milovaný priateľ a predal ju v zahraničí. Riziká podvodu za účelom obchodovania sme si priblížili aktivitou: „Lúbi ma, nelúbi ma“.

Súčasťou nášho života sú aj zvieratá, tak sme si pripomenuli Svetový deň zvierat, ktorý je oslavou vzťahu medzi ľudstvom a ríšou zvierat. Mali by sme si uvedomiť mnohoraký spôsob, akým zvieratá obohacujú náš život.

Samozrejme, na našej škole nesmie chýbať šport. Hneď v septembri sme sa zúčastnili ďalšieho ročníka futba-

lového turnaja, ktorý sa odohrával v areáli ZŠ Revúca. I keď naši chlapci neskončili na popredných miestach, výborne si zahrli a našli si nových priateľov. Taktiež sme sa zapojili do Európskeho týždňa športu. Športové aktivity sme realizovali počas niekoľkých dní, a to beh so šarkanmi, turnaj vo vybíjanej, vo futbale, štafetové súťaže s loptami. Futbal je v našej škole veľmi obľúbený. Hrali sme ho aj v rámci celoeurópskej iniciatívy Futbal proti rasizmu v Európe (FARE). Netreba hádam nikoho presviedčať o tom, že futbal spája ľudí. Dôležité nebolo, kto vyhral, ale to, že sme si zašportovali a svojou aktivitou sme podporili myšlienku, že futbal môže spájať všetkých ľudí bez rozdielu farby pleti, národnosti či náboženstva. Nezabúdame ani na zdravú výživu, ktorú považujeme za dôležitú súčasť výchovy a vzdelávania. Pripomenuli sme si Svetový deň mlieka v školách, ktorého podstatou je oslava významu mlieka. Zdravá výživa prispieva k nášmu telesnému zdraviu, nemenej dôležité je aj duševné zdravie. Pri príležitosti Svetového dňa duševného zdravia sme pripravili žiakom zaujímavé výtvarné a literárne aktivity na tému „Šťastný(á) som, keď...“.

Krásne kresby a ozaj zaujímavé opisy vlastného „šťastia“ nám zaplnili chodbu našej školy. Kreslili sme aj v ŠZŠ v Rimavskej Seči na súťaži pod názvom „Čarovná ceruzka“. Téma Podmorský svet učarovala nášmu žiakovi Jankovi Plichtovi. Získal 3. miesto a peknú vecnú cenu.

Za všetky aktivity patrí poďakovanie celému kolektívu Špeciálnej základnej školy v Klenovci, ako aj všetkým žiakom, ktorí sa ich zúčastnili a ktorí reprezentovali našu školu na rôznych súťažiach.

ŠZŠ Klenovec

Na 4. ročníku Gurmánskeho dňa v Kokave nechýbali ani zástupcovia o.z. RODON.

Regionálny gurmánsky deň – 4. ročník Súťaž vo varení tradičných jedál

Mikroregión SINEC-KOKAVSKO a obec Kokava nad Rimavicou usporiadali v sobotu 7. októbra v poradí už 4. ročník REGIONÁLNEHO GURMÁNSKEHO DŇA – súťaž vo varení tradičných jedál. Prihlásené súťažné družstvá – Baňanky z Rimavskej Bane, Hutníčky z Utekáča, RODON Klenovec (Lubica Husmanová, Jaroslav Zvara a Denis Šimonič), ČMB z Uhorského a dve družstvá z Kokavy nad Rimavicou – Kokavský hokejisti a Ženy do koča aj do voza – pripravili jedlá, ktoré hodnotila porota v zložení: Andrea Baničková, Olga Maciaková a Július Zajac.

Výsledky hodnotenia jedál:

1. Ženy do koča aj do voza – Chrapne/harovce, 2. Hutníčky – Hutnícka hríbica a 3. ČMB – Držkový perkelt.

Súťažné družstvá a zástupcovia organizátorov mali výhrady voči hodnoteniu poroty. Je to súťaž o varení a nie o pečení. V budúcnosti by mala porota viac dodržiavať propozície a podmienky súťaže, aby takéto hodnotenie neodradilo družstvá zúčastňovať sa súťaže v ďalších ročníkoch.

Výsledky hodnotenia výzdoby stánkov: 1. Baňanky, 2. Hutníčky, 3. Ženy do koča aj

do voza.

Víťazné družstvá získali vecné ceny, diplomy a suveníry mikroregiónu. Všetky družstvá dostali ďakovné listy. Počasie nám prišlo, už od rána svietilo slniečko, ktoré dodávalo chuť do varenia súťažným družstvám a prilákalo návštevníkov, aby sa prišli pozrieť pred kultúrny dom a ochutnali výborné jedlá, ktoré navarili jednotlivé súťažné družstvá. Klenovčania navarili hlivový perkelt s knedlíkom, ktorý bol na nerozoznanie od držkového perkeltu.

Varenie súťažným družstvám spríjemňovala ľudová hudba FS Kokavan z Kokavy nad Rimavicou.

V kultúrnom programe vystúpili detské folklórne súbory DFS Zrkadielko z Hnúšte a DFS Kokavan z Kokavy nad Rimavicou. Jesennú výzdobu pódia pre účinkujúcich pripravila šikovná pani z Kokavy nad Rimavicou.

Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k priebehu tohto podujatia a tešíme sa na stretnutie o rok na jubilejnom 5. ročníku REGIONÁLNEHO GURMÁNSKEHO DŇA – súťaže vo varení tradičných jedál.

- mk -

Kosenie trávnatých porastov

Klenovec je asi najväčšia obec v Rimavskosobotskom okrese. Má typický dedinský charakter, kde okrem pomerne rovinatej bytovej zástavby žije väčšina našich občanov v rodinných domoch. Tieto sú postavené na pozemkoch, ktoré okrem nádvorí vo väčšine prípadov tvoria menšie alebo väčšie záhrady. Tieto sa využívajú rôznym spôsobom. V minulosti na nich mnohí občania pestovali rôzne poľnohospodárske plodiny potrebné do domácnosti, zeleninu, ovocné stromy. V súčasnosti táto činnosť pomaly ustáva a v záhradách rastie hlavne tráva. O túto sa však tiež treba starať, pravidelne ju treba kosiť, čo vyžaduje aj zákon o pôde, ale aj všeobecne záväzné nariadenie našej obce. A tu nastáva problém. Kým v minulosti skoro v každom druhom dvore chovali nejaké hospodárske zvieratá (kravy, ovce, zajačce), takže chovatelia týchto zvierat radi pokosili trávu aj u iných majiteľov záhrad, v súčasnosti tento chov upadá a hlavne starší občania majú problém s pravidelným kosením svojich záhrad. Napr. len na našej strane ulice sú pri domoch rozsiahle záhrady cca 100 m dlhé do prudkého kopca, kde je potrebné kosiť väčšinou krovinnými a potom najst' nieko-

ho, kto by záhradu pokosil.

Keďže v rámci platnej legislatívy naša obec nevie poskytnúť nejakých pracovníkov, ktorí by tieto služby občanom za poplatok poskytovali, možno by sa dala urobiť dohoda s Technickými službami mesta Hnúšte, aby rozšírili tieto služby aj na územie Klenovca. Pred niekoľkými rokmi oni sami vyšli s iniciatívou a na Infokanáli bol zverejnený oznam TSM o možnosti pokosiť záhrady aj s odvozom tráv. Keď sa však u nich zmenil riaditeľ, z tejto iniciatívy zišlo. Preto by bolo dobre zabezpečiť vykonávanie tejto služby aj pre našich občanov. Bola by to reálna pomoc obce pre svojich obyvateľov, čím by sa zároveň urobilo zadosť zákonu o pôde, zabezpečila by sa estetika záhrad a dosiahla spokojnosť mnohých našich občanov, ktorým by ubudla jedna starosť. Kosenie záhrad nie je však jediný problém majiteľov rodinných domov. Keďže vo väčšine domov v zimnom období prikurujú drevom, podobné problémy nastávajú pri pílení dreva. Preto pre budúcnosť bude potrebné, aby sa aj v našej obci v rámci možnosti hľadali riešenia pre poskytovanie týchto služieb občanom obce. Mnohí starší občania by takúto pomoc isto uvítali.

Slavomír Hruška

Zoznam zosnulých, kotrí nás opustili od 1.11.2016 do 31.10.2017

*Tak odišli ste, tichúčko a jemne,
ako keď padajú lupienky odkvitnutých ruží.*

Ešte voňajú slnkom, ale už nie sú...

Hlboký zármutok zostáva za tými,

ktorí nás navždy opustili:

Cibuľa Štefan 1960
Vývlek Ondrej 1946
Ridzoň Ondrej 1932
Černák Ján 1953
Antalová Zenobia 1940
Parobeková Juliana 1919
Cibuľa Ján 1962
Pauko Jaroslav 1951
Cibuľová Zuzana 1943
Brádnanská Zuzana 1921
Ťažký Július 1941
Bálint Ondrej 1935
Hrušková Zuzana 1952
Hrušková Miloslava 1932
Júre Ivan 1934
Pavková Sabína 1927
Dovala Ján 1970
Doboš Daniel 1935
Mgr. Brziaková Katarína 1948
Medveď Ján 1950
Púpava Juraj 1958
Parobek Ján 1934
Vývleková Božena 1949
Oláh Imrich 1935
Jakabšic Bohuslav 1954
Nagyváradiová Mária 1939
Šimko Peter 1971
Radičová Elena 1953
Bartová Zuzana 1923
Vinclav Ján 1927
Hruška Ján 1953
Slatinská Ľubica 1976
Dovalová Elena 1929
Ferancová Mária 1935
Parobeková Božena 1930
Hrivnák Peter 1978
Kalinajová Zuzana 1921
Múka Pavel 1937
Farkaš Tomáš 1953
Textoris Ján 1961
Kolesár Milan 1959
Fil'ová Mária 1937
Radič Arpád 1946
Šupica Dušan 1959
Múka Ján 1954
Oláh Ján 1953
Cabanová Janka 1923

Dr. Martin Luther a reformácia cirkvi

V posledný októbrový deň si evanjelickí kresťania pripomenli významné výročie. Uplynulo už 500 rokov, čo sa začala obroda vtedajšej cirkvi, v ktorej sa nakopilo veľmi veľa nebiblických prvkov. Toto dielo obnovy začal Dr. Martin Luther, ktorý na dvere wittenberského chrámu pribil 95 výpovedí, začínajúcich sa nadpisom: „Z lásky ku pravde a z túžby vyviest' ju na svetlo...“

V 1. - 4. výpovedi hovorí o tom, čo znamená skutočné a úprimné pokánenie.

V 5. - 7. výpovedi sa zaoberá všeobecnými zásadami odpúšťania. Tvrdí, že vinu odpúšťa Pán Boh a pápež môže iba zvestovať odpustenie.

Výpovede 8. - 29. sa vzťahujú na otázku platnosti odpustkov pre zosnulých. 30. - 40. výpoveď, tie hovoria o odpustení živým. Hlavným je pokánenie a nie peniaze. V 41. - 51. Luther tvrdí, že skutky lásky sú prednejšie ako odpustky. Kresťanov treba poučiť o tom, že kto podporí chudobného, kto pomáha núdznemu, lepšie koná, než keby si kúpil odpustky.

Vo výpovediach 52. - 80. porovnáva „kázeň odpustkov“ s „kážňou evanjelia“. Tvrdí, že slovo Božie je pokladom cirkvi a biskupi, kňazi a teológovia by sa mali postaviť proti odpustkovej reklame.

Výpovede 81. - 91. obsahujú námietky ľudu proti odpustkom. Je tam otázka (článok 86): „Prečo pápež nepostaví aspoň jeden chrám Sv. Petra zo svojich peňazí a nie z peňazí chudobných veriacich?“ Veď jeho majetok je omno-

ho väčší než najbohatších kniežat.

Výpovede 92. - 95. tvoria záver, vlastný Lutherov názor, v ktorom sa črtá jeho teológia križa. Tieto tézy boli napísané latinsky, ale boli veľmi skoro preložené do nemčiny a veľmi rýchlo sa šírili medzi ľuďmi, ktorí ich pokladali za pravdivé a nadchýňali sa nimi.

Samozrejme, Lutherov čin vyvolal búrku nevôle u mnohých cirkevných i svetských predstaviteľov. Bolo by iste zaujímavé oboznámiť sa s tým, čo reformátor po zverejnení výpovedí prežíval. V každom prípade stál si za tým, čo napísal. Potvrdil to známym výrokom na sneme vo Wormse (1521): „Tu stojím, inak nemôžem.“ Luther sa nemožno odkloniť od biblických princípov, bol to muž viery – muž, pre ktorého Božie slovo bolo základnou normou učenia i života. On nechcel založiť novú cirkev, ale zreformovať – napraviť to, čo v tom čase nebolo v súlade s Písmom Svätým. Žiaľ, vtedajšie cirkevné vedenie s tým nesúhlasilo a tak sa začal proces pre vznik novej evanjelickej a neskôr aj iných protestantských cirkví.

A v čom sú dodnes tie podstatné roz-

diely medzi rímsko-katolíckou a evanjelickou cirkvou?

Evanjelici za hlavu cirkvi pokladajú Ježiša a nie pápeža. (Tu teraz nie je priestor, aby som túto i ďalšie rozdiely biblicky zdôvodňoval.)

O uctievaní svätých učíme, že si všetkých výnimočných ľudí máme pripomínať, aby sme posilnili našu vieru. Neprosíme ich o prihovory, lebo veríme, že „jeden je Prostredník medzi Bohom a ľuďmi – Ježiš Kristus“.

Evanjelici prijímajú Večeru Pánovu „pod obojm spôsobom“. Ježiš povedal: pite všetci z neho. Ježišovu matku Máriu si veľmi vážime, že vzala na seba neľahkú úlohu, no neuctievame ju ako svätú. Duchovní rímskokatolíckej cirkvi sa nemajú ženiť. Možno však dokázať z dejín a zo spisov cirkevných otcov, že v prvotnej kresťanskej cirkvi bolo zvykom, že sa kňazi a diakoni ženili.

Spomenul som len niekoľko rozdielov medzi rímsko-katolíckou a evanjelickou cirkvou. V závere chcem pripomenúť, že reformácia nebola akýmsi ukončeným procesom. Platilo a stále platí, „semper reformanda“, teda: cirkev sa má stále obnovovať. Nech patríme k takému či onakému spoločenstvu, snažme sa žiť v súlade s Božím slovom. O toto reformácii išlo.

Dušan German

S úctou k zosnulým aj živým

Sviatok všetkých svätých každoročne načas premieňa pohrebiská na centrá života spoločnosti. Aj na klenovskom cintoríne kvetinová výzdoba za dňa a okúzľujúci svit kahancov po súmraku hlásajú, že zosnulí nie sú vylúčení z našej spoločnosti, ale ostávajú trvalo vo verejnej pamäti pozostalých.

Mnohé iné obce by nám mohli závidieť poriadnosť občanov pri starostlivosti o hroby, a to vrátane ochoty uzatvárať zmluvy o nájme a hradiť nájomné v súlade so zákonom o pohrebníctve a všeobecne záväzným nariadením obce. Hoci sa v nedávnej minulosti začali objavovať náznaky problémov s dodržiavaním verejného poriadku a rušením dôstojnosti pietneho miesta, dnes ich možno aj vďaka rozšíreniu bezpečnostného kamerového systému a činnosti príslušníkov polície označiť za viac-menej odstránené. Ak sa u nás stretávame so zanedbaním povinností nájomníkov a návštevníkov pohrebiska, ide väčši-

nou o pozabudnutie na nutnosť ohlásiť prevádzkovateľovi každý zásah do hrobového miesta. Žiaľ, občas sa to týka aj ukladania urien na pohrebisku, čím sa prevádzkovateľovi sťažuje plnenie zákonom predpísanej úlohy viesť evidenciu všetkých uložených pozostatkov. Nakoľko je zrejme, že tieto nedostatky nemajú korene v ľahostajnosti či v zlom úmysle, ale skôr v neznalosti jestvovania týchto povinností, využívame aj túto príležitosť, aby sme ich občanom opätovne pripomenuli.

Vrúcný vzťah k zosnulým iste vysvetľuje aj citlivé vnímanie poriadku na miestach ich posledného odpočinku. Obec Klenovec sa ako správca zo všetkých síl usiluje vyrovnať poctivosti obyvateľov pri opatere priestoru pohrebiska. Starostlivosť o plochu vyše štyroch hektárov, navyše v náročnom teréne, s viac než kilometrom cestičiek a početnými krovínami a drevinami, žiada si zabezpečenie nemalých zdrojov v po-

dobe ľudskej práce, náradia či pohonných hmôt. Výdavky na tieto činnosti značne presahujú príjmy z nájomného a musia byť dotované z rozpočtu obce. I tak sa občas pri zabezpečovaní poriadku môžu na cintoríne vyskytnúť nedostatky. Osobitne to platí v čase nárazového zvýšenia produkcie odpadu na pohrebisku počas sviatkov.

Preto by sme chceli apelovať na zhovievavosť návštevníkov cintorína, a to nielen voči správcom, ale aj voči ostatným nájomcom. Dobrovoľná starostlivosť o verejný poriadok, pochopenie pre požiadavky suseda a snaha vyjsť mu v ústrety sú nevyhnutné pre dobré každodenné spolunažívanie. A tak isto nás tieto občianske cnosti majú celoročne zdobiť aj na pohrebisku. Potom návštevy priestoru večného odpočinku nebudú poznačené nepokojom a spormi, ale budeme sa môcť plne pohrúžiť do spomienky na drahých, ktorí nás už opustili. A tak by si to zosnulí iste želali.

Michal Píš

Upozornenie

Uzávierka najbližšieho vydania Klenovských novín bude 13. decembra 2017.

Mesiac úcty k starším

„Hoc vlas Vám šedivie a zrak sa zakalí, prijmite od detí najkrajšie pozdravy.“

Šikovné ručičky našich najmenších žiakov ani tento školský rok nesklamali svojich starých rodičov. Pozdravy, ktoré pripravovali vo svojich triedach a oddieloch ŠKD, odnášali domov s pocitom hrdosti a neopísateľnej lásky k svojim starkým.

Žiaci 4.ročníka pripravili pre svojich starých pozvánky na poobedňajšie posedenie s čajom i kávou. Detailný scenár, ktorý mali pripravený, očaril nejednu starkú či starkého. Vo vestibule školy čakali traja štvrtáčikovia, ktorí hosti privítali a odprevadili do správnej miestnosti so švédskym stolom. Usadili ich a srdečne ešte raz privítali. Mladé slečinky čakali ešte posledné úpravy – zapleťat' vrkoče, lakovať vlasy a samozrejme natrieť pery, na tie zabudnúť nesmú. Pani učiteľka s malým povzdychom kráčala do triedy. Aspoň s namaľovanými

perami. Inšpiráciou jej boli slečinky-štvrtáčky.... Nasledovalo krátke pásmo prednesu a spevu, ktoré vystriedali spomienky starých rodičov na ich školské časy i nečasy. Mladí štvrtáčikovia svoju prácu neukončili. Stali sa na jedno krásne popoludnie čašníčkami. Pre svojich starých rodičov, ktorých nadovšetko milujú a vážia si ich. A tak ponúkali a nosili, čo starým rodičom „na očiach videli“. Kávu, čaj,

upečené zákusky, ktoré sami napiekli, samozrejme pod dohľadom triednej pani učiteľky, nakrájané jablká.... S pocitom radosti a spokojnosti stárki odchádzali domov. Ich vnúčatá tam budú naďalej pre nich a s nimi. Veríme, že po celý rok, nielen v Mesiaci úcty k nim.

Ani žiaci II.stupňa nezabudli na starých ľudí. V Dome dôchodcov a dome sociálnych služieb v Klenovci sa stá-

va tradíciou, že im pomáhajú vyrezávať tekvice. Pri pesničkách, ktoré si zanôtili, im pomohli vyzdobiť interiér a exteriér ich domova. Naši žiaci však nekončia. S prísľubom stretnutia aj v decembri pri zdobení vianočného stromčeka, im chcú prejať úctu a pochopenie po celý rok.

„Nech sa Vám predĺži Vaša životná púť, želá zo srdca Vaša vnučka i vnuk.“ **Žiaci ZŠ s MŠ V.Mináča**

Hrajteže mi, hrajte

Štúdio RTVS v Banskej Bystrici usporiadalo pri príležitosti 60 rokov rozhlasového vysielania z Banskej Bystrice verejnú nahrávku folklórneho koncertu HRAJTEŽE MI, HRAJTE, ktorá sa konala dňa 20. októbra v Aule BELIANA v Banskej Bystrici. Zúčastnili sa ho poprední speváci ľudových piesní a ich pokračovatelia, medzi ktorými nechýbali sólistky speváčky z Gemera – Malohontu Stanislava Zvarová s dcérou Luciou Zvarovou z Klenovca.

Verejná nahrávka HRAJTEŽE MI, HRAJTE, bude odvysielaná na RTVS-Rádio Regina Banská Bystrica v decembri tohto roku. Prvá časť 2.decembra a druhá časť 23.decembra.

- jz -

Speváčky - sólistky FS Vepor Stanka (mama)a Lucka (dcéra) Zvarové.

V kultúrnom programe k tradičnému podujatiu Mesiac úcty k starším vystúpila aj populárna speváčka Marcela Laiferová, ktorej občas spoločnosť na pódiu robili deti z našich folklórnych súborov.

Oktober - mesiac úcty k starším

Keď sa saminú letné dni a prichádza mesiac október s chladnejším počasím, pozeráme okolo seba čudujúc sa každý rok ako rýchlo prebehne ten čas. Príroda začína hýriť pestrými farbami – zlatožltá, červená, hnedá. Zelená sa pomaly vytráca. Tak ako v prírode ubiehajú ročné obdobia, tak nejako sa i človeku mihá rôčik za rôčikom, roky pribúdajú nenápadne, človek si to pri každodenných povinnostiach nestačí ani uvedomovať. Sem tam niečo zabolí, zdravie už nie je to čo bývalo, človek akosi nestíha porobiť robotu, ktorá mu v minulosti nerobila problémy, ubúda sil, pribúda vrások, vlasy sa zabelejú striebrom a pomaly nastáva jeseň života. Je to čas na spomínanie.

V stredu 11. októbra sa v kinosále kultúrneho domu pri príležitosti Mesiaca úcty k starším stretli všetci tí, ktorým vlasy krásia striebro šedin, tvár zdobia vejáriky vrások a ruky zvierajú neveden mozol. Pre všetkých pripravili kyticu plnú vďaky a úcty poskladanú z tanca, hudby a spevu detí z detského folklórneho súboru Zornička a Mladost', ktorou pohľadili i potešili všetkých prítomných. Ako hosť programu vystúpila legenda slovenskej populárnej hudby speváčka Marcela Laiferová, ktorá

dokázala na tvárach všetkých zúčastnených nielen vyčariť úsmev, ale aj rozohrať žilky či vyprovokovať spev. Na záver kultúrneho programu starostka obce Klenovec Zlata Kaštanová poďakovala a zaželala všetkým pokojnú a slnečnú jeseň života, aby im z tváre nikdy nezmizol úsmev, pretože za úsmevom sa skrýva šťastie a spokojnosť. Programom venovaným Mesiacu úcty

k starším sprevádzal riaditeľ MKS Jaroslav Zvara.

Po skončení slávnostného programu sa stretla starostka obce Zlata Kaštanová a zástupca starostky obce Martin Štefánik s občanmi, ktorí v roku 2017 oslávili a oslávia okružle životné jubileá, aby im zablahoželali, spoločne si zaspomínali a strávili príjemný jesenný večer.

Jaroslav Zvara

Dňa 23. septembra sme mali možnosť vypočuť si v kultúrnom dome v Klenovci pásmo kresťanských piesní mládežníckeho spevokolu JAS. Poslucháčom sa páčili piesne o tom, ako Ježiš Kristus zachraňuje ľudí, ktorí potrebujú pomoc. Koncert zorganizoval zbor Bratskej Jednoty Baptistov v Klenovci v spolupráci s miestnym kultúrnym strediskom.

J. Kováčik

Gemerská podkovička 2017

Piatok 13. október patril v Revúcej detským folklórnym súborom Gemera -Malohontu a pamiatke Evky Skalskej, zakladajúcej členky a dlhoročnej vedúcej detského folklórneho súboru Lykovček. Konal sa tam totiž festival detských folklórnych súborov pod názvom Gemerská podkovička 2017. Stretli sa na ňom detské folklórne súbory Hájik, Lieskovček a Podkovička z Rimavskej Soboty, Mladost' a Zornička z Klenovca a sólistka speváčka Alžbetka Váradiová z Klenovca, Čížiček z Tisovca, Lykovček z Revúcej a Zrkadielko z Hnúšte.

V poobedňajších hodinách si účastníci festivalu uctili pamiatku Evky Skalskej pri jej hrobe a pripomenuli si jej jedenáste výročie úmrtia. Práve Evka Skalská svojou činnosťou významne prispievala k folklórnemu životu na Gemeri – Malohonte.

Po skončení sa deti z detských folklórnych súborov presunuli do v Mestského domu kultúry v Revúcej, kde bola tvorivá dielňa pod názvom „Zvonkohra

- prezentácia výroby tradičných jelšavských zvoncov“, za ktorou nasledovali priestorové skúšky účinkujúcich. V podvečerných hodinách sa konal pre verejnosť spoločný program všetkých zúčastnených detských folklórnych súborov - Gemerská podkovička 2017. Cieľom festivalu je podporovať činnosť detských folklórnych súborov Gemera -Malohontu a v neposlednom rade aj folklórne tradície okresov Rimavská Sobota a Revúca.

V mene organizátorov (BBSK – Gemersko-malohontského osvetového strediska v Rimavskej Sobotě, Mestského kultúrneho strediska v Revúcej a Literárneho klubu pri kníhkupectve KnihArt v Revúcej) sa chcem poďakovať všetkým účinkujúcim a všetkým, ktorí zavítali na Gemerskú podkovičku 2017 a prišli podporiť tradičnú a ľudovú kultúru. Už teraz sa tešíme na stretnutie pri ďalšom pokračovaní Gemerskej podkovičky v roku 2018.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. - jz -

Detské folklórne súbory Mladost' a Zornička na Gemerskej podkovičke 2017.

Bronz na festivale folklórnych súborov

Folklórny súbor VEPOR sa dňa 30. septembra zúčastnil súťažnej prehliadky choreografií folklórnych súborov Banskobystrického kraja v Divadle J.G. Tajovského vo Zvolene s choreografiou Stanislava Zvarovej Akoby zastal čas – Rozkazovačky z Klenovca.

Stručná charakteristika choreografie:

Tanečný a hudobno – spevný materiál z obce Klenovec bol získaný na základe terénneho výskumu v obci. Chceme sa vrátiť v čase, do doby, keď ľudové zábavy boli v obci prirodzenou súčasťou. Zvlášť boli sedliacke, remeselnícke, a my sa chceme vrátiť v čase na sedliacku

zábavu. Hudobný materiál aj tanečné motívy sú z obce Klenovec. Inšpirovali sme sa bývalými tanečníkmi, staršími občanmi, ktorí už mnohí nie sú medzi nami.

Prímášom Ľudovej hudby FS Vepor bol Dávid Oláh. Pri spevoch pomáhali členky ženskej speváckej skupiny: Stanislava Zvarová, Ľubica Husmanová, Marta Kožiaková a členovia mužskej speváckej skupiny Jaroslav Zvara, Ján Vrbínsky a Milan Kožiak.

FS Vepor získal BRONZOVÉ PÁS-MO. Všetkým účinkujúcim, ďakujeme za uchovávanie tradičnej ľudovej kultúry a želáme veľa úspechov pri ďalšej činnosti. - jz -

Mužská spevácka skupina folklórneho súboru Vepor zaspievala aj v kostole v družobnej maďarskej obci Mihálygerge.

Letí pieseň z pier na pery

V dňoch 22. – 24. septembra sa konal už v poradí XVII. ročník cezhraničného festivalu „Letí pieseň z pier na pery“ družobných obcí Klenovec (Slovensko) a Mihálygerge (Maďarsko), Občianskeho združenia RODON Klenovec a Nadácie pre Mihálygerge, ktorý zorganizoval RODON Klenovec, obec Klenovec a Gemersko-malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobotě.

Festival sa začal v Klenovci výstavou tekvicových strašidiel, do ktorej sa zapojila ZŠ s MŠ V. Mináča i miestna Špeciálna základná škola. Návštevníci si mohli popozerať práce detí, ktoré vytvorili za pomoci rodičov a pedagógov. Za zapojenie sa a nainštalovanie výstavy všetkým veľmi pekne ďakujeme.

Ďalšou výstavou bola výstava Predstavenie osobností - Majstri ľudovej umeleckej výroby 2017. Ocenenie majster/majsterka ľudovej umeleckej výroby udeľuje každoročne Ústredie ľudovomeleckej výroby, odborná komisia zložená z výtvarníkov, etnológov, dizajnérov a odborných pracovníkov. Laureátmi tohto významného ocenenia pre rok 2017 sa stali: Ján Fotta - gubár a rezbár a výrobca bačovského riadu Milan Štieranka. Za ich prácu poďakoval kolektív Gemersko - malohontského osvetového strediska v Rimavskej Sobotě v zastúpení riaditeľky Dariny Kišákovéj, vedúcej útvaru kultúrno-vzdelávacej činnosti Anetty Cvachovej a odbornej pracovníčky pre folklór Stanislavy Zvarovej. Na tomto podujatí prezentovalo o.z. RODON projekt Dokumentácia a prezentácia prvkov tradičnej ľudovej kultúry obce Klenovec., čím sa predstavil zámer projektu, jeho doterajšia realizácia a tiež výzva pre občanov zapojiť sa do projektu ako zberatelia, dobrovoľníci.

Festival spevom otvorili najmladší členovia DFS Zornička a Mladost', sólistky speváčky Lucka Jakabšicová, Dominika Kasáčová a Alžbetka Váradiová. Na heligónke zahrali Kristián Zvara a Adriána Gajdošová. Sólovým tancom sa predstavili Alžbetka Váradiová a Miloš Pašák, účastníci tanečných dielní Malí tanečníci, ktorých hlavným organizátorom bolo o.z. RODON s garantom projektu Národným osvetovým centrom

v spolupráci s Gemersko - malohontským osvetovým strediskom a obcou Klenovec. V programe ďalej účinkovali spevácka skupina a tanečníčky z DFS Zornička a Mladost'. Na festivale nechýbali naši výborní heligonkári a speváci z FS Vepor Ľubomír Zvara a Ján Kožiak, na ústnej harmonike zahral Ján Vrbínsky, na fujare Milan Katreniak z Tisovca, zaspievala mužská a ženská spevácka skupina, sólisti speváci, Ľudová hudba FS Vepor. Ďalej sa predstavili hostia zo zahraničia a to citaristi Dobroda a Ľudová hudba Töcsök z Mihálygerge a Každý Sobe z Olešnice z Poľska. Na záver zatancovali tanečníci FS Vepor. Hovoreným slovom podujatie sprevádzala Stanislava Zvarová.

V sobotu pokračoval festival v družobnej obci Mihálygerge, kde od rána prebiehala súťaž vo varení kulinárskych špecialít. V súťaži mužská spevácka skupina FS Vepor varila Držkový perkelt s kolienkom a umiestnila sa na 4. mieste. Prebiehala tiež súťaž domácich pálenok, kde sme získali 1. a 3. miesto. Naše gazdinky dostali ocenenie aj za zákusky a pečivo.

Ďalej nasledovalo vystúpenie na amfiteátri v Mihálygerge, kde účinkovali heligonkári a mužská spevácka skupina FS Vepor. Večer zaspievali a zahrali v dedine Lucfalva (Lucina), kde žijú Slováci, ktorí sa na vystúpenie vždy veľmi tešia a niektoré pesničky si spolu s heligonkármi a MSS FS Vepor aj zaspievajú. V nedeľu zahrali heligonkári a zaspievali členovia MSS FS Vepor v kostole v obci Mihálygerge pri výročí posvätenia kostola.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili a tým prispeli k zdarnému priebehu tohto ročníka, hlavne o.z. RODON, Pekáreň Bobro-Hriňová, J. Sendrej-Lukovišťa.

Jaroslav Zvara

Suveníř – ako prezentácia mikroregiónu

Mikroregión SINEC-KOKAVSKO nepatrí v rámci cestovného ruchu k tým známejším, hoci má dostatok turistických lákadiel. V tomto kúte Slovenska sú miesta, ktoré uvitajú návštevníci vyhľadávajúci pokojné prežitie dovolenky bez stresov. Jednou z možností ako týchto klientov, návštevníkov prilákať a zanechať v nich spomienku, je využívanie kvalitných prezentačných materiálov. Naším zámerom bolo zhotoviť magnetky, ktoré sú vhodným prezentačným materiálom všetkých členov mikroregiónu, čím prispejeme k propagácii jednotlivých obcí (9), podnikateľov (3) a občianskeho združenia (1). Magnetka je obľúbenou drobnosťou - suvenírom, ktorý poteší a zanechá spomienku na región, obec, združenie, firmu alebo významnú udalosť. Magnetky sú zhotovené z plastového materiálu, rozmerov 80x55 mm a fotografiou, ktorá charakterizuje obec, podnikateľa, resp. združenie. Cieľom projektu bolo zvýraznenie prírodných, historických a tradičných pozoruhodností, zvýšenie ekologického povedomia a

zviditeľňovanie mikroregiónu smerom navonok a to prostredníctvom magnetiek členov mikroregiónu. Aj týmto spôsobom sa posilní schopnosť mikroregiónu marketingovo sa presadiť v oblasti pritiaženia nových domácich i zahraničných záujemcov o cestovný ruch, prírodné krásy i ľudové tradície regiónu.

Realizáciou projektu sme doplnili naše propagačné a prezentačné materiály o magnetky, ktoré sú vhodným prezentačným materiálom všetkých členov mikroregiónu, čím prispejeme k propagácii jednotlivých obcí, podnikateľov a občianskeho združenia. Rozširujeme povedomie aj u obyvateľov blízkeho či vzdialenejšieho okolia. Magnetky budú slúžiť na podujatiach, výstavách, návštevách a výmenných akciách, ktoré bude Mikroregión SINEC-KOKAVSKO a členovia mikroregiónu poriadat.

Aj touto cestou ďakujeme Banskobystrickému samosprávnemu kraju za podporu projektu.

Milada Kochanová, manažérka Mikroregiónu SINEC-KOKAVSKO

Čestný občan obce Klenovec Ľubomír Moncol'

JUDr. Ľubomír Moncol' sa narodil 4. novembra 1927. Pochádzal zo známej učiteľskej rodiny. Už v detstve sa prejavoval ako nadaný a talentovaný žiak. Po skončení štvrtého ročníka ľudovej školy v roku 1938 začal študovať na gymnáziu v Rimavskej Sobote, neskôr pokračoval v štúdiu v Tisovci. Z domu si priniesol široký rozhľad z histórie a literatúry. Napriek tomu, že bol od mladosti literárne založený, v roku 1950 skončil štúdium práva na Univerzite Komenského v Bratislave, ale právnické povolanie nikdy nevykonával. Hneď po štúdiu sa stal redaktorom vydavateľstva Tatran a neskôr bol novinárom, publicistom a redaktorom Československého rozhlasu v Bratislave (1951—1969). Počas pôsobenia v roz-

hlase napísal množstvo rozhlasových reportáží, poviedok a článkov, ktoré sa niesli na vlnách rozhlasu po celom Slovensku. Z jeho bohatej tvorby chceli by sme vyzdvihnúť najmä dve relácie, v ktorých účinkoval: je to relácia Žijeme na jednej planéte a Modrá vlna, ktorú vysielal slovenský rozhlas pre mládež v 60-tych rokoch. Bola to živá relácia, plná rozhovorov a modernej hudby, ktorá zaujala nielen mladých, ale aj starších poslucháčov. Bol to jeho veľký úspech, lebo mladí poslucháči sa po rokoch nudného vysielania plného ideológie a politiky stretli s niečím novým, čo ich zaujalo a čo radi počúvali.

Podobne to bolo aj s obľúbeným kurzom francúzskeho jazyka Le français par la radio, ktorý vymyslel a vysielal tri roky na vlnách rozhlasu spolu s J. Oravcom (bývalým profesorom tisoskeho gymnázia) a Francúzom R. Rudzanom žijúcim na Slovensku. Tento kurz francúzštiny, ktorý sa vysielal v 70-tych rokoch v období socializmu, keď sa preferovala ruština a nič iné, bol niečím novým a nevidaným. Vysielal ho aj pražský Československý rozhlas 1. Podnikol viacerých budúcich profesorov francúzštiny k štúdiu tohto jazyka na vysokej škole.

Ľubomír Moncol' bol všestraný redaktor. Keď došlo po 2. svetovej vojne k vojne vo Vietname, odišiel na niekoľko mesiacov do Ázie. Ako „vojnový koreš-

pondent" spoznal život vo Vietname počas vojny. Z tohto pobytu vznikla jeho úspešná kniha reportáží Ľudia proti skaze (Smena, 1976). Jeho neobyčajných ľudských a odborných kvalít si všimol básnik Miroslav Válek. Keď sa stal šéfom nového slovenského ministerstva kultúry (1969), pozval Ľ. Moncol'a za svojho poradcu a tlačového tajomníka.

V roku 1969 nastúpil Ľ. Moncol' do služieb Federálneho ministerstva zahraničných vecí v Prahe (1969—1989). Tak sa začala jeho kariéra diplomata. V rokoch 1970—1972 a 1975—1985 bol kultúrny a tlačový radca na Čs. vyslanectve v Paríži, potom tajomník Čs. spoločnosti pre medzinárodné styky a člen expertnej skupiny MZV (1985—1988). Ešte krátko pracoval na Zväze čs. spisovateľov v Prahe ako pracovník pre styk so zahraničím a v roku 1992 odišiel do dôchodku. Zomrel roku 2012.

Ľubomír Moncol' po celý čas svojho života myslel na svoj rodný Klenovec. Všetmožno sa snažil v daných možnostiach prispievať k jeho rozvoju a k zviditeľneniu či už doma alebo vo svete. V roku 1982 zorganizoval prvý zájazd súboru Vepor do Francúzska, pričom zabezpečil nahrávanie jeho koncertu vo francúzskom rádiu. Presvedčil významného novinára a spisovateľa René Balleta, aby navštívil Klenovec.

O svojich dojmoch napísal reportáž o Klenovci. Uverejnil ju v celoštátnom denníku Ľ. Humanité. Rozprávanie Ľ. Moncol'a o Klenovci tak zaujalo spisovateľku Thérèse de Saint Phallou, že svojmu hrdinovi v románe Metrom dala meno Klenovec.

Ľubomír Moncol' sa v roku 1944 zúčastnil SNP v Klenovci. Medzi prvými sa prihlásil ako dobrovoľník do povstaleckej armády. Potom sa venoval tejto problematike aj ako publicista. Počas svojej diplomatickej práce bol Ľ. Moncol' v styku s francúzskymi účastníkmi v SNP, ktorí bojovali na Slovensku a s prof. Jozefom Fišerom, predsedom Združenia českých a slovenských dobrovoľníkov vo Francúzsku. Dozvedel sa o Karolovi Pajerovi, rodákovi z Klenovca, ktorý ako francúzsky partizán padol v júni 1944 v boji s nemeckými hordami SS. Francúzske veľvyslanectvo v Bratislave upozornil na tohto hrdinu a zabezpečil, aby sa o tom dozvedela aj jeho rodná obec a tak Ľ. Moncol'ovi vďačíme za to, že objavil pre nás K. Pajera. Vďační sme mu aj za to, že zabezpečil nadviazanie družobných vzťahov s francúzskym mestom Villeneuve sur Yonne.

Obec Klenovec mu udelila čestné občianstvo, ktoré si toho roku prevzali jeho deti: akademická maliarka Janka Moncol'ová a Ing. Ľubomír Moncol'. Dňa 16. novembra t. r. si počas Dňa divadla pripomenieme jeho nedožitý 90. narodeniny.

Július Molitoris

Klenovská seniorská futbalová jeseň sa hodnotí veľmi-veľmi ťažko

Jediné pozitívum: aktívne skóre

Ťažko-preťažko sa hodnotí jesenná časť súťaže dospelých, nakoľko výsledky nášho mužstva boli slabé a nezodpovedali našim očakávaniam a myslím si, že ani našim schopnostiam. Veď z desiatich odohraných zápasoch máme len tri víťazstvá, dve remízy a až päť prehry. Na zápasy sme neraz cestovali v oklieštenej zostave, čo sa prejavilo aj na výsledkoch. Dokonca na zápas do Kráľa vycestovali len siedmi hráči (!!!!) a po zranení jedného z nich sa zápas predčasne ukončil. V ére klenovského futbalu dospelých si takúto situáciu nepamätám! Pracovné zaneprázdnenie viacerých hráčov nám spôsobilo, že sme viackrát nastupovali v improvizovaných zostavách, čoho výsledkom boli neprijemné prehry. Mrzí ma to. Dôležité je, aby si hráči uvedomili svoju spoluzodpovednosť za tento neradosný stav nášho futbalového mužstva, začali trénovať a v čo najväčšom počte sa zúčastňovať majstrovských futbalových zápasov. Ospravedlňujem sa fanúšikom za túto časť sezóny a verím, že naše výsledky sa v jarnej časti zlepšia a zase budem môcť písať pozitívne hodnotenia pôsobenia nášho mužstva v najvyššej oblastnej súťaži.

Hrou a výsledkami nás ale tešia naši žiaci, ktorí vyhrávajú zápasy a sú prví po jarnej časti súťaže. Želám im rovnako úspešnú aj jarňú časť súťaže.

Ján Brndiar, manažér FK Klenovec

Výsledky nášho mužstva od ostatného vydania Klenovských novín:

5.kolo – 17.september: Ožďany – Klenovec 2:2 (2:1), cenný bod z horúcej pôdy tradičného súpera. O to viac, že nás bolo len jedenásť....Domáci dvakrát viedli, my sme zásluhou Tomáša Medveda a Miroslava Kubineca dokázali dvakrát odpovedať.

6.kolo – 24.september: Klenovec – Sirk 3:4 (2:3); keď sme po štvrthodine hry vyhrávali gólmi Pavla Bálinta a Radoslava Doboša 2:0, málokto očakával, že stratíme všetky tri body.... Hostia ešte do prestávky otočili skóre, aj vďaka penalte v 44.min. po vylúčení Tomáša Medveda, ktorý na bránkovej čiare zahral úmyselne rukou. V 68.min. síce P.Bálint svojím druhým gólom vyrovnal, ale päť minút pred koncom zá-

pasu zúžitkovali hostia svoju početnú prevahu.

7.kolo – 1.október: Kráľ – Klenovec 3:0, nedohraté! Nastúpili sme len so „siedmymi statočnými“, po odstúpení nášho hráča kvôli zraneniu rozhodca zápas predčasne ukončil.

8.kolo – 7.október: Klenovec – Uzovská Panica 9:1 (2:1), ešteže sú v tej našej súťaži mužstvá, s ktorými si dokážeme užiť gólové hody. Hostia sa ujali vedenia v 22.min., až po polhodine hry vyrovnal Maroš Hruška a vzápätí premenil penaltu Marek Mihál. No a druhý polčas bol len o výške skóre. Góly: Tomáš Brndiar a Doboš po 2, Maroš Hruška, Mihál (z 11 m), Lukáš Ulický, Kučerák, Medveď.

9.kolo – 15.október: Veľký Blh – Klenovec 6:2 (3:1), po polhodine hry sme prehrávali trojgólovým rozdielom

a o osude zápasu bolo rozhodnuté. Naše góly: Marek Mihál a Miroslav Kubinec.

10.kolo – 22.október: Klenovec – Jelšava 5:2 (3:0), podobný zápas ako ten predchádzajúci. Akurát že v opačnom garde. O našom víťazstve sme rozhodli už v prvej 45-minútovke, góly: Marek Medveď 2, Lukáš Ulický, Tomáš Medveď a Marek Mihál (z 11 m).

To bol zároveň posledný zápas jesennej časti sezóny, keďže v 11.kole (29. októbra) sme mali voľno. V priebežnej tabuľke sme síce na 6. mieste, ale v

tabuľke pravdy sme poslední s mínus 7 bodmi. (Ale s aktívnym skóre! Vďaka dvom domácim víťazstvám 9:1, okrem Uz.Panice aj s Revúckou v 4.kole.) Takže nás čaká naozaj náročná jarňá časť sezóny.

Futbal žiakov

Ešteže nám veľkú futbalovú radosť robia žiaci, ktorí bez jedinej prehry absolvovali celú jesennú časť sezóny 2017-2018. Výsledky: predohrávané 12.kolo: **Klenovec – Lubeník 8:0**, góly: Ján Cibula a Jaroslav Bobák po 3, Nicolas Černák, Michal Cibula; **5.kolo: Klenovec – Jelšava B 12:0**, góly: Ján Cibula 6, Igor Tomo 3, Denis Oláh 2, Martin Košičiar; **6.kolo: Klenovec – Ožďany 9:0**, góly: Erik Hruška 3, Ján Cibula 2, Ľubomír Husanica, Karol Cibula, Lukáš Bobák, Boris Cibula; **7.kolo: Klenovec – Rimavská Seč 7:0**, góly: Igor Tomo 2, Alexander Cibula, Ján Cibula, Nicolas Černák, Nicolas Černák, Jaroslav Bobák; **8.kolo: Radnovce – Klenovec 0:4**, góly: Ján Cibula 3, Michal Cibula **9.kolo: Veľký Blh – Klenovec 0:1**, gól dal Ján Cibula; **10.kolo: Klenovec – Muráň 9:1**, góly: Ján Cibula 3, Martin Kubinec 2, Ľubomír Husanica, Michal Cibula, Igor Tomo, Lukáš Bobák; **11.kolo: Hajnáčka – Klenovec 2:2**, góly: Ján Cibula, Juraj Hrivnák.

Tabuľka I.triedy ObFZ:

1. Radnovce	10	8	0	2	29:22	24
2. Muráň	10	7	2	1	26:7	23
3. Ožďany	10	7	1	2	37:16	22
4. Jelšava	10	5	1	4	28:23	16
5. Veľký Blh	10	4	0	6	15:24	12
6. Klenovec	10	3	2	5	32:31	11
7. Revúčka	9	3	2	4	14:26	11
8. Sirk	9	3	1	5	18:21	10
9. Rim. Seč	10	2	4	4	17:21	10
10. Kráľ	9	2	2	5	13:21	8
11. Uz. Panica	9	1	1	7	12:29	4

1. Klenovec	12	10	2	0	69:6	32
2. Jelšava	12	10	0	2	110:12	30
3. Rim. Janovce	12	8	0	4	69:35	24
4. Muráň	12	7	0	5	65:36	21
5. Rim. Seč	12	6	1	5	28:59	19
6. Lenartovce	12	5	2	5	20:26	17
7. Radnovce	12	5	1	6	27:26	16
8. Hajnáčka	12	5	1	6	30:36	16
9. Veľký Blh	12	5	1	6	28:36	16
10. Lubeník	12	5	0	7	20:36	15
11. Jelšava B	12	3	0	9	22:79	9
12. Ožďany	12	2	1	9	30:70	7
13. Revúčka	12	2	1	9	15:76	7

Klenovské noviny

www.klenovec.sk/kultura/klenovske-noviny

Vydáva obec Klenovec. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Obecný úrad, Námestie Karola Salvu 1, 980 55 Klenovec, IČO: 00318850, e-mail: klenovskenoviny@klenovec.sk. Redakčná rada: Ing. Edita Bartová (predseda), Richard Bálint, Milada Kochanová, Ing. Anna Germanová, Mgr. Zlata Kochanová, Mgr. Michal Piš. Reg. číslo MK SR: EV 1890/08. ISSN1339-1976.